

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 december 2023
(OR. en)

16273/23

Interinstitutionellt ärende:
2023/0443 (NLE)

ENER 669
ENV 1436
COMPET 1214
TRANS 562
CONSOM 455
IND 659
ECOFIN 1323
FISC 282

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: RÅDETS FÖRORDNING om ändring av förordning (EU) 2022/2578 vad gäller förlängningen av dess tillämpningsperiod

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2023/...

av den ...

**om ändring av förordning (EU) 2022/2578
vad gäller förlängningen av dess tillämpningsperiod**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 122.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Genom förordning (EU) 2022/2578¹ inrättas en tillfällig marknadskorrigeringsmekanism för order som läggs för handel med derivat knutna till unionens virtuella handelspunkter med löptider på mellan en månad framåt och ett år framåt. Därmed är marknadskorrigeringsmekanismen tillämplig på alla råvaruderivat som handlas på en reglerad marknad och vars underliggande tillgång är en transaktion i en virtuell handelspunkt för gas i unionen.
- (2) Marknadskorrigeringsmekanismen bör aktiveras när en marknadskorrigerering inträffar, det vill säga när det av ICE Endex B.V.(Nederländerna) offentliggjorda avräkningspriset för TTF-frontmånadsderivat överstiger 180 euro/MWh och är 35 euro högre än referenspriset under tre arbetsdagar. Förordning (EU) 2022/2578 fastställer en dynamisk anbudsgrens, som innebär att, när en marknadskorrigerering inträffar, ska marknadsoperatörerna inte godta och marknadsaktörerna inte lämna order på derivat med priser som ligger 35 euro/MWh över det referenspris som Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) offentliggjorde föregående dag.

¹ Rådets förordning (EU) 2022/2578 av den 22 december 2022 om inrättande av en marknadskorrigeringsmekanism för att skydda unionsmedborgarna och ekonomin mot alltför höga priser (EUT L 335, 29.12.2022, s. 45, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2578/oj?locale=sv>).

- (3) I sina effektbedömningsrapporter, som offentliggjordes den 1 mars 2023 i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2022/2578, analyserade Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Acer ett antal indikatorer för att bedöma marknadskorrigeringsmekanismens inverkan sedan ikraftträdandet av den förordningen. Esma och Acer kom fram till att marknadskorrigeringsmekanismen inte hade aktiverats och att inga negativa effekter på försörjningstryggheten, gasflödena inom unionen eller den finansiella stabiliteten hade uppstått fram till dess att deras respektive rapporter offentliggjordes.
- (4) Baserat på de indikatorer som Esma och Acer analyserade i sina rapporter av den 1 mars 2023, utvidgade kommissionen analysen för att bedöma marknadsutvecklingen som skedde efter tidsperioden som analyseras i dessa rapporter. Inga negativa effekter har identifierats sedan förordning (EU) 2022/2578 trädde i kraft och marknadskorrigeringsmekanismen har aldrig aktiverats.
- (5) Betydande problem kvarstår dock när det gäller att trygga unionens energiförsörjning. Den globala situationen på gasmarknaden är fortfarande mycket ansträngd. Gaspriserna är fortfarande betydligt högre i Europa än de var före krisens början till följd av att Ryssland utnyttjar energi som ett vapen och Rysslands anfallskrig mot Ukraina, vilket oundvikligen påverkar unionsmedborgarnas köpkraft och konkurrenskraften för företagen i unionen.

- (6) Volatiliteten på gasmarknaden är också en följd av den strama marknaden till följd av geopolitiska risker och utgör en ytterligare risk för unionens ekonomi. Perioder med tydlig prisvolatilitet under sommaren och hösten 2023, när priserna steg med mer än 50 % på några få veckor, visar att marknaderna fortfarande är bräckliga och sårbara även för relativt små störningar i efterfrågan och utbud, vilket visas av prISRörelserna till följd av händelser på senare tid, såsom strejken i de australiska LNG-anläggningarna och Balticconnector-avbrottet. Den pågående krisen i Mellanöstern utgör ytterligare en betydande geopolitisk risk med en potentiell inverkan på gaspriserna och gasförsörjningen.
- (7) De globala gasmarknaderna är för närvarande mycket ansträngda och förväntas förbli ansträngda under en viss tid. Det globala utbudet av LNG har vuxit endast måttligt under de senaste två åren på grund av begränsade ökningar av kondenseringskapaciteten, avbrott i större exportanläggningar och avtagande matningsförsörjning vid LNG-anläggningar. Betydande ny kondenseringskapacitet för LNG väntas bli operationell först under 2025. Marknadsbalansen förväntas därför förbli osäker under den närmaste framtiden.

- (8) På grund av den betydande minskningen av importen av gas via ryska rörledningar under det senaste året har också tillgången på gas till unionen minskat avsevärt jämfört med situationen före krisen. Med den nuvarande nivån på gasimporten förväntas unionen få cirka 20 miljarder kubikmeter gas via ryska rörledningar under 2023, vilket är ungefär 110 miljarder kubikmeter mindre än 2021. Därmed kvarstår en allvarlig risk för att gasbrist ska uppstå i unionen på kort sikt. Med tanke på de nuvarande ansträngda marknadsförhållandena kan priserna stiga igen till följd av oförutsägbara händelser och plötsliga chocker, till exempel en återhämtning av efterfrågan på LNG i Asien som kan leda till minskad gastillgång på den globala gasmarknaden, extrema väderförhållanden som kan påverka vattenkraftslagringen och kärnproduktionen, vilket skulle kräva ökad användning av gaseldad elproduktion, och ytterligare möjliga avbrott i gasförsörjningen, inbegripet ett fullständigt stopp för gasimporten från Ryssland eller ytterligare avbrott i befintlig kritisk gasinfrastruktur, såsom sabotagen mot NordStream 1 i september 2022 eller Balticconnector-avbrottet i oktober 2023.
- (9) Ihållande allvarliga svårigheter utsätter hela unionen för risk för energibrist och höga energipriser. Nivån på gaspriserna kan ha en negativ inverkan på unionens ekonomiska situation, på dess industris konkurrenskraft och på dess medborgares köpkraft.

- (10) Under dessa omständigheter, i synnerhet i en situation med flera geopolitiska risker som kan påverka gaspriserna, kan rädslan för brist utlösa starka reaktioner som kan ha allvarliga återverkningar på gaspriserna. Med tanke på den nuvarande strama balansen mellan tillgång och efterfrågan kan även måttliga avbrott av gasförsörjningen påverka gaspriserna kraftigt och medföra allvarlig och bestående skada för ekonomin och för medborgarna i unionen.
- (11) När krisen var som värst antog unionen kraftfulla och samordnade åtgärder för att skydda sina medborgare och sin ekonomi mot alltför höga priser, och säkerställa att gas kan levereras över gränserna till utsatta konsumenter, inklusive i en situation med gasbrist. Unionens svar, i enlighet med REPowerEU, vilket tillkännagavs av kommissionen i dess meddelande av den 18 maj 2022, och efterföljande initiativ, inbegripet de åtgärder som fastställs i förordning (EU) 2022/2578, har bidragit till en förbättring av situationen. Om dessa åtgärder upphörde att gälla skulle det finnas en risk för att den stabiliserade men bräckliga situation som unionen har uppnått skulle ändras, vilket skulle kunna försämra EU:s resiliens mot möjliga framtida händelser och plötsliga chocker.

- (12) I och med att unionen utgör en inre marknad och TTF i Nederländerna allmänt ses som ”standarden” för proxyvärden som används för prissättning på de europeiska gasmarknaderna, skulle höga gaspriser för de derivat som är kopplade till TTF ge allvarliga konsekvenser i alla medlemsstater, om än möjligen i olika omfattning i olika medlemsstater. Derivat som är kopplade till alla andra virtuella handelsplatser i unionen bör fortsätta att omfattas av förlängningen av tillämpningsperioden för förordning (EU) 2022/2578, så att man undviker eventuella förskjutningar av handeln mot derivat knutna till andra virtuella handelspunkter som kan leda till snedvridningar på unionens energi- eller finansmarknader. Marknadskorrigeringsmekanismen stärker unionens solidaritet när det gäller att undvika alltför höga priser som för många medlemsstater är ohållbara även under korta perioder. Marknadskorrigeringsmekanismen kan bidra till att säkerställa att, i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna, gasleveransföretag i alla medlemsstater kan köpa gas till rimliga priser.
- (13) Med tanke på att förordning (EU) 2022/2578 kommer att upphöra att gälla den 31 januari 2024 utgör förlängningen av dess tillämpningsperiod en nödåtgärd, i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna, som svar på de ihållande och allvarliga svårigheterna i energiförsörjningen vilka medför en risk för omedelbar kris och alltför höga priser.
- (14) Dessutom är en förlängning av tillämpningsperioden för förordning (EU) 2022/2578 också förenlig med REPowerEU-planen som syftar till att skydda unionens medborgare och dess ekonomi mot alltför höga priser och energiförsörjningsbrister.

- (15) Denna förordning bör träda i kraft den 1 februari 2024 för att säkerställa ett kontinuerligt skydd mot alltför höga priser under hela vintersäsongen 2023/2024.
- (16) Förlängningen bör vara tillfällig och bör gälla till och med den 31 januari 2025. Den är nödvändig och proportionell mot bakgrund av de allvarliga svårigheternas ihållande karaktär och riskerna för unionens försörjningstrygghet för gas och gaspriser, och mot bakgrund av det rådande osäkra läget.
- (17) Eftersom målet för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (18) Förordning (EU) 2022/2578 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Ändringar av förordning (EU) 2022/2578

I artikel 12.1 i förordning (EU) 2022/2578 ska andra meningen ersättas med följande:

”Den ska tillämpas till och med den 31 januari 2025.”

Artikel 2
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den ...

På rådets vägnar
[...]
Ordförande
